

PARLAMENT EWROPEW

2009 - 2014

Dokument ta' sessjoni

A7-0352/2011

14.10.2011

RAPPORT

dwar proposta għal regolament tal-Parlament Ewropew dwar id-dispożizzjonijiet dettaljati li jirregolaw l-eżerċizzju tad-dritt ta' inkjesta tal-Parlament Ewropew li jissostitwixxi d-Deċiżjoni tal-Parlament Ewropew, tal-Kunsill u tal-Kummissjoni (95/167/KE, Euratom, KEFA) (2009/2212(INI))

Kumitat għall-Affarijiet Kostituzzjonali

Rapporteur: David Martin

CONTENTS

	Page
MOZZJONI GĦAL RIŻOLUZZJONI LEĠIŻLATTIVA TAL-PARLAMENT EWROPEW..	3
NOTA SPJEGATTIVA	25
RIŻULTAT TAL-VOTAZZJONI FINALI FIL-KUMITAT	30

MOZZJONI GĦAL RIŻOLUZZJONI LEGIŻLATTIVA TAL-PARLAMENT EWROPEW

dwar proposta għal regolament tal-Parlament Ewropew dwar id-dispożizzjonijiet dettaljati li jirregolaw l-eżerċizzju tad-dritt ta' inkjesta tal-Parlament Ewropew li jissostitwixxi d-Deċiżjoni tal-Parlament Ewropew, tal-Kunsill u tal-Kummissjoni (95/167/KE, Euratom, ECSC) (2009/2212(INI))

Il-Parlament Ewropew,

- wara li kkunsidra t-tielet paragrafu tal-Artikolu 226 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea,
 - wara li kkunsidra l-Artikoli 41 u 48 tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu,
 - wara li kkunsidra r-rapport tal-Kumitat għall-Affarijiet Kostituzzjonali (A7-0352/2011),
1. Jadotta l-proposta għal Regolament annessa ma' din ir-riżoluzzjoni;
 2. Jistieden lill-Kunsill u lill-Kummissjoni jagħtu notifika tal-kunsens tagħhom għall-proposta;
 3. Jistieden lill-Kunsill u lill-Kummissjoni, jekk ma jistgħux jagħtu l-kunsens tagħhom għall-proposta fil-forma preżenti tagħha, biex jidhlu f'negozjati, u jinkariga lir-rapporteur tiegħu u lill-president tal-kumitat responsabbli tiegħu biex bil-gwida ta' dak il-kumitat, jinnegozjaw mal-Kunsill u mal-Kummissjoni bil-għan li jinkiseb il-kunsens ta' dawk iż-żewġ istituzzjonijiet;
 4. Jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu biex jgħaddi din ir-riżoluzzjoni u l-proposta għal Regolament annessa magħha lill-Kunsill, lill-Kummissjoni u lill-parlamenti nazzjonali.

PROPOSTA GĦAL REGOLAMENT TAL-PARLAMENT EWROPEW

dwar id-dispożizzjonijiet dettaljati li jirregolaw l-eżerċizzju tad-dritt ta' inkjesta tal-Parlament Ewropew u li jirrevoka d-Deċiżjoni tal-Parlament Ewropew, tal-Kunsill u tal-Kummissjoni (95/167/KE, Euratom, KEFA)

IL-PARLAMENT EWROPEW,

Wara li kkunsidra t-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea, u b'mod partikolari t-tielet paragrafu tal-Artikolu 226 tiegħu,

Wara li kkunsidra t-Trattat li jistabbilixxi l-Komunità Ewropea tal-Energija Atomika, u b'mod partikolari l-Artikolu 106a tiegħu,

Wara li l-abbozz tal-att legiżlattiv intbagħat lill-parlamenti nazzjonali,

Wara li kkunsidra l-kunsens tal-Kunsill¹,

Wara li kkunsidra l-kunsens tal-Kummissjoni²,

Filwaqt li jaġixxi skont proċedura legiżlattiva speċjali,

Billi:

- (1) It-Trattat ta' Lisbona holoq il-kundizzjonijiet għal bilanċ istituzzjonali mgedded u mtejjeb fi hdan l-Unjoni, li jagħti lok lill-istituzzjonijiet tagħha jiffunzjonaw b'mod aktar effiċjenti, miftuħ u demokratiku; f'dan il-kuntest, il-funzjonijiet tal-Parlament

¹ ĠU ...

² ĠU ...

Ewropew fir-rigward tal-kontroll politiku ġew imsahha u estiżi. Għaldaqstant, skont il-prattika parlamentari nazzjonali kif ukoll ir-rekwiżiti tat-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea, it-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea u t-Trattat li jistabbilixxi l-Komunità Ewropea tal-Energija Atomika (minn issa 'l quddiem 'it-trattati'), il-kumitati ta' inkjesta tal-Parlament Ewropew għandhom jissahhu u għandhom jinghataw poteri speċifiċi, ġenwini u b'limiti ċari li jkunu jaqblu aktar mal-istatura politika u l-kompetenzi tiegħu, filwaqt li jkun rispettata il-prinċipju tal-proporzjonalità kif stipulat fl-Artikolu 5 tat-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea. Il-poteri tal-kumitati ta' inkjesta, li huma strumenti eċċezzjonali ta' kontroll politiku, għandhom ikunu bla ħsara għar-responsabilitajiet ta' istituzzjonijiet ohra.

- (2) Fid-19 ta' April 1995 il-Parlament Ewropew, il-Kunsill u l-Kummissjoni adottaw id-Deciżjoni 95/167/KE, Euratom, KEFA¹, li stipulat id-dispożizzjonijiet dettaljati li jirregolaw l-eżerċizzju tad-dritt ta' inkjesta tal-Parlament Ewropew. Dik id-deċiżjoni alludiet għall-possibilità li d-dispożizzjonijiet tagħha jaf jiġu riveduti fid-dawl tal-esperjenza.
- (3) Bil-hsieb tal-bilanċ istituzzjonali mġedded li nholoq permezz tat-Trattat ta' Lisbona u l-esperjenza miksuba grazzi għax-xogħol tal-kumitati ta' inkjesta tal-Parlament Ewropew, id-Deciżjoni 95/167/KE, Euratom, KEFA għandha tiġi revokata u ssostitwita b'regolament ġdid.
- (4) Skont il-prinċipju tal-utilità kif rikonoxxut fil-ġurisprudenza tal-Qorti tal-Ġustizzja² il-poteri li huma indispensabbli sabiex jitwettqu l-hidmiet li jirriżultaw mid-dritt ta' inkjesta għandhom jiġu mogħtija lill-Parlament Ewropew u lill-kumitati ta' inkjesta tiegħu. Għaldaqstant, jehtieg ukoll li l-istituzzjonijiet u l-korpi tal-Unjoni Ewropea kif ukoll l-Istati Membri jieħdu l-passi kollha sabiex jiffaċilitaw it-twettiq ta' dawk il-hidmiet.
- (5) L-ebda kumitat ta' inkjesta m'għandu jitwaqqaf fejn il-fatti allegati jkunu qed jiġu

¹ ĠU L 78, 6.4.1995, p. 1.

² Is-sentenza tad-9 ta' Lulju 1987 fil-Kawżi Kongunti 281, 283 sa 285 u 287/85 *il-Ġermanja, Franza, il-Pajjiżi l-Baxxi, id-Danimarka u r-Renju Unit v l-Kummissjoni* [1987] ECR 3203, fil-paragrafu 28.

eżaminati quddiem qorti u waqt li l-każ ikun għadu sugġett għal proċeduri legali; madankollu, biex ikun evitat kwalunkwe kunflitt bejn l-inkjesti ta' natura politika u dawk ta' natura ġuridika, il-Parlament Ewropew għandu jkun jista' – mingħajr ma jkun obligat jagħmel dan skont it-trattati – jissospendi l-investigazzjoni ta' kumitat ta' inkjesta jekk, wara li dan ikun ġie stabbilit, jinbdew proċeduri legali dwar l-istess sugġett.

- (6) Skont il-prinċipji tat-trasparenza, tal-governanza tajba u tar-responsabbilizzazzjoni demokratika, il-proċeduri tal-kumitati ta' inkjesta u b'mod partikolari s-seduti ta' smiġh għandhom isiru pubblikament; min-naħa l-oħra, għandha tkun prevista l-possibilità ta' proċeduri in camera u regoli xierqa dwar il-kunfidenzjalità sabiex tiġi żgurata l-effiċjenza tal-inkjesti, il-ħarsien tal-interessi vitali tal-Istati Membri, il-ħarsien tal-privatezza u tal-integrità tal-individwu, b'mod partikolari skont il-legiżlazzjoni tal-Unjoni dwar il-protezzjoni tad-data personali, jew il-ħarsien ta' interessi kummerċjali ta' persuna fiżika jew ġuridika.
- (7) Id-dritt ta' inkjesta, bħala element importanti tal-poteri superviżorji parlamentari, hu maħsub biex jiddetermina l-mod ta' kif il-ġabra ta' liġijiet eżistenti giet implimentata fil-passat; għaldaqstant, hu essenzjali li kumitat ta' inkjesta jkun jista' joqgħod fuq evidenza fattwali miġbura tul il-kors tal-investigazzjoni tiegħu. Għal dan il-għan, kumitat ta' inkjesta għandu jkun jista' jwettaq, fil-limiti tal-mandat tiegħu, kwalunkwe investigazzjoni li jqis li hi meħtieġa biex iwettaq il-ħidma tiegħu, b'mod partikolari li jwettaq investigazzjonijiet fil-post, jitlob dokumenti, itella' xhieda, jisma' lill-uffiċjali u impjegati oħra tal-Unjoni jew tal-Istati Membri u li jitlob rapporti minghand persuni esperti.
- (8) F'għieh it-trasparenza u ċ-ċertezza legali, ordni għat-tehid ta' evidenza minn kumitat ta' inkjesta għandha tiegħu s-sura ta' deċiżjoni, li meta jkollha effetti legali fil-konfront ta' terzi għandha titqies li tikkostitwixxi att tal-Parlament Ewropew, sabiex jingħata lok għal sħarriġ ġudizzjarju xieraq.
- (9) L-investigazzjonijiet għandhom isiru b'rispett sħiħ tad-drittijiet tal-bniedem u l-

libertajiet fundamentali, b'mod partikolari l-prinċipju tal-gustizzja, u tad-dritt tal-persuni involuti li jesprimu l-fehma tagħhom dwar il-fatt li jikkonċernawhom.

- (10) ***Il-kumitati ta' inkjesta għandhom jirrispettaw bis-shih id-drittijiet ta' daww imsejha minnhom biex jixhdu, skont il-Konvenzjoni Ewropea għall-Protezzjoni tad-Drittijiet tal-Bniedem u l-Libertajiet Fundamentali u l-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-Unjoni Ewropea.***
- (11) L-investigazzjonijiet għandhom ukoll iqisu l-prinċipju li l-konkluzjonijiet ta' inkjesta għandhom ikunu msejsa biss fuq elementi li għandu valur evidenzjali; għaldaqstant, kumitat ta' inkjesta għandu jkun jista' b'mod partikolari jkollu aċċess għal kwalunkwe dokument relevanti fil-pussess tal-istituzzjonijiet jew entitajiet tal-Unjoni, tal-Istati Membri tagħhom jew, jekk id-dokument ikun meqjus pertinenti għas-suċċess tal-inkjesta, ta' kwalunkwe persuna fiżika jew ġuridika oħra.
- (12) Skont il-prinċipju ta' kooperazzjoni leali u l-impenn li jingħata kontribut għaž-żamma tal-ordni legali tal-Unjoni, l-istituzzjonijiet u l-entitajiet tal-Unjoni jew l-Istati Membri għandhom jaħtru l-uffiċjali jew impjegati li huma jawtorizzaw biex jidhru quddiem kumitat ta' inkjesta meta l-kumitat jistedinhom jagħmlu dan. Barra minn hekk, għandu jkun possibbli li kumitat ta' inkjesta jisma' lill-Kummissarji responsabbli mill-fatti li qed jiġu investigati jekk ix-xhieda tagħhom titqies ta' importanza fundamentali u neċessarja għal valutazzjoni profonda tal-fatti li qed jiġu investigati.
- (13) Madankollu, sabiex ikun żgurat li kumitat ta' inkjesta jista' jkun ċert li l-konkluzjonijiet tiegħu huma msejsa fuq elementi li għandhom valur evidenzjali, il-kumitat għandu jkollu wkoll id-dritt li jsejjaħ lil kwalunkwe persuna li hi residenti fl-Unjoni Ewropea, inklużi uffiċjali u impjegati oħra tal-istituzzjonijiet tal-Unjoni jew tal-Istati Membri, bhala xhieda li għandhom ikunu obbligati jwieġbu l-mistoqsijiet minn jeddhom, b'mod shih u b'onestà; barra minn hekk, biex ikun żgurat li l-uffiċjali u impjegati oħra tal-Unjoni jkunu jistgħu jaqdu dan l-obbligu, għandu jkun magħmul ċar li huma jitqiesu li huma awtorizzati skont l-Artikoli 17 u 19 tar-Regolamenti tal-Persunal tal-uffiċjali tal-Unjoni Ewropea, stipulati fir-Regolament (KEE, Euratom,

KEFA) Nru 259/68¹, u f'Artikolu 11 tal-Kundizzjonijiet ta' Impjieg ta' impjegati oħra tal-Unjoni Ewropea, stipulati fl-istess Regolament, li jobdu t-talba tal-kumitat, li jattendu għall-eżami bħala xhieda u li jissottomettu dikjarazzjonijiet u jagħtu evidenza personalment.

- (14) Minhabba l-htieġa li jkun żgurat l-oġġett tal-valur evidenzjali tax-xhieda, il-kumitati ta' inkjesta għandu wkoll ikollhom id-dritt li jitolbu li x-xhieda jagħtu xhieda bil-ġurament; madankollu, minhabba l-fatt li x-xhieda bil-ġurament mhix proċedura użata f'kull sistema legali nazzjonali tal-Unjoni, ix-xhieda m'għandhomx jiġu obbligati jiehdu dan il-ġurament. Għandha tittiehed nota formali ta' kull każ fejn xhud jirrifjuta li jixhed bil-ġurament, biex jingħata lok għal valutazzjoni kumparattiva ġusta tal-valur evidenzjali tax-xhieda kollha.
- (15) Meta rratifikaw it-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea, l-Istati Membri qablu wkoll li jagħtu lill-Parlament Ewropew id-dritt li jinvestiga allegazzjonijiet ta' ksur jew amministrazzjoni ħażina fl-implimentazzjoni tal-liġi tal-Unjoni; konsegwentement, għandhom jiżguraw li l-awtoritajiet nazzjonali tagħhom, f'konformità mad-dispożizzjonijiet tal-liġi nazzjonali, jagħtu l-appoġġ meħtieġ biex jippermettu lill-kumitati ta' inkjesta jwettqu l-ħidma tagħhom, anke b'mod partikolari billi jeżegwixxu b'heffa talbiet għal għajnuna ġudizzjarja maħruġa mill-kumitat.
- (16) Bil-għan li jissahħaħ il-kontroll demokratiku fil-livell tal-Unjoni, id-dispożizzjonijiet ta' dan ir-Regolament jagħti poteri estenzi lill-kumitati ta' inkjesta; biex daww id-dispożizzjonijiet ikollhom effett, biex tiżdied l-effiċjenza tal-inkjesta u biex joqorbu aktar lejn il-prattika parlamentari nazzjonali, dan ir-Regolament għandu jipprevedi l-possibilità ta' sanzjonijiet effettivi, proporzjonati u dissuażivi f'każijiet definiti sew; għandhom ikunu l-Istati Membri li jiżguraw li ċertu ksur ikun suġġett għal sanzjonijiet xierqa fl-ambitu tal-liġi nazzjonali tagħhom u li jittiehdu proċeduri xierqa kontra minn iwettaq ksur tali.

- (17) Sabiex tkun żgurata firxa usa' ta' rimedji effettivi, għandu jkun magħmul disponibbli

¹ ĠU L 56, 4.3.1968, p. 1.

rimedju ta' qabel il-litigazzjoni fi hdan il-Parlament Ewropew għal kull persuna fiżika jew ġuridika apparti l-istituzzjonijiet u entitajiet tal-Unjoni u tal-Istati Membri fejn tali persuni jkun jistgħu jikkontestaw id-deċiżjonijiet, meħuda b'implimentazzjoni tad-dispożizzjonijiet dwar l-investigazzjoni, li jkunu indirizzati lilhom jew li jkunu jikkonċernawhom b'mod dirett u individwali. Dan ir-rimedju għandu jkun addizzjonali għar-rimedji ġudizzjarji u extraġudizzjarji previsti fit-trattati u fis-sistemi legali tal-Istati Membri.

- (18) Għandu jiġi rispettat il-prinċipju tas-separazzjoni tal-poteri li skontu, sabiex jiġi evitat abbuż ta' poter, il-leġiżlatura (il-parlament), l-eżekuttiv (il-gvern) u l-ġudikatura (il-qrati) għandhom ikunu separati minn xulxin.
- (19) Dan ir-Regolament jirrispetta d-drittijiet fundamentali u josserva l-prinċipji rikonoxxuti mill-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-Unjoni Ewropea,

ADOTTA DAN IR-REGOLAMENT:

Taqsima 1

Suġġett u regoli ġenerali dwar l-istabbiliment ta' kumitat ta' inkjesta

Artikolu 1

Suġġett

1. Dan ir-Regolament jistipula dispożizzjonijiet dettaljati li jirregolaw l-eżerċizzju tad-dritt tal-Parlament Ewropew, fit-twettiq ta' dmirijietu, li jinvestiga allegazzjonijiet ta' ksur jew amministrazzjoni ħażina fl-implimentazzjoni tal-liġi tal-Unjoni.
2. Għandhom jiġu stabbiliti dispożizzjonijiet li jiggvernaw l-organizzazzjoni interna tal-Parlament Ewropew fir-Regoli ta' Proċedura tiegħu.

Artikolu 2

It-twaqqif u l-mandat ta' kumitati ta' inkjesta

1. Skont il-kundizzjonijiet u l-limitazzjonijiet stipulati permezz tat-trattati, il-Parlament Ewropew jista' jwaqqaf kumitati ta' inkjesta temporanji.
2. Il-Parlament Ewropew jista' jwaqqaf dan it-tip ta' kumitati ta' inkjesta fuq talba ta' kwart tal-membri komponenti tiegħu.
3. Id-deċizzjoni li jitwaqqaf kumitat ta' inkjesta għandha tispeċifika il-mandat tiegħu, u tinkludi b'mod partikulari:
 - (a) is-suġġett u l-iskop tal-inkjesta, b'referenza għad-dispożizzjonijiet rilevanti tal-liġi tal-Unjoni;
 - (b) il-kompożizzjoni tiegħu msejsa fuq rappreżentanza bbilanċjata tal-forzi politiċi;

- (c) il-limitu taż-żmien għas-sottomissjoni tar-rapport tiegħu, li m'għandux ikun itwal minn 12-il xahar ***mid-data li fiha jkun iltaqa' l-ewwel darba*** u jista', permezz ta' deċiżjoni motivata mill-Parlament Ewropew, jiġi estiz darbtejn b'mhux aktar minn tliet xhur.

Artikolu 3

Tmiem il-kumitati ta' inkjesta

Il-kumitat ta' inkjesta għandu jintemm:

- (a) Meta jissottometti r-rapport tiegħu; jew
(b) Meta jilhaq il-limitu ta' żmien tiegħu għas-sottomissjoni tar-rapport tiegħu; kif ukoll
(c) Fi kwalunkwe każ, fi tmiem it-terminu parlamentari.

Artikolu 4

Inkjesti mill-ġdid

Kumitat ta' inkjesta temporanju ma għandux jiġi kkostitwit jew stabbilit mill-ġdid fir-rigward ta' fatti diġà investigati minn kumitat ta' inkjesta qabel l-iskadenza ta' terminu ta' mill-inqas 12-il xahar mis-sottomissjoni tar-rapport fuq dik l-inkjesta jew il-konklużjoni tal-mandat tal-kumitat ta' inkjesta ta' qabel u sakemm ma jkunux tfaċċaw fatti godda. Jista' jiġi stabbilit kumitat fi kwalunkwe każ fejn ikunu tfaċċaw fatti godda u serji li jiġu kkunsidrati tali li jibdlu l-konstatazzjonijiet sostantivi.

Taqsim 2

Regoli ta' proċedura ġenerali

Artikolu 5
Inkompatibilitajiet

1. L-ebda kumitat ta' inkjesta m'għandu jitwaqqaf fejn il-fatti allegati jkunu qed jiġu eżaminati quddiem qorti u waqt li l-każ ikun għadu suġġett għal proċeduri legali;
2. Jekk wara t-twaqqif ta' kumitat ta' inkjesta jiġi inizjati proċeduri legali dwar suġġett identiku, il-Parlament Ewropew għandu jiddeċiedi jekk jissospendix l-investigazzjoni tal-kumitat.

Talba għal dan tista' tiġi sottomessa minn Stat Membru, il-Kummissjoni jew persuna involuta direttament jew individwalment fl-inkjesta.

Il-perjodu tas-sospensjoni m'għandux jitkejjel fiż-żmien imsemmi fl-Artikolu 2(3), punt (c).

Artikolu 6
In-natura pubblica tal-proċeduri

1. Il-proċeduri tal-kumitat ta' inkjesta, u b'mod partikolari s-seduti ta' smiġh tal-kumitat, għandhom isiru fil-pubbliku.
2. B'eċċezzjoni, il-proċeduri jistgħu isiru in camera jekk dan jintalab minn kwart tal-membri tal-kumitat ta' inkjesta, minn istituzzjoni jew entità tal-Unjoni jew mill-awtoritajiet nazzjonali kkonċernati. Ix-xhieda u l-esperti jistgħu, jekk jitolbu dan, jinstemgħu in camera.

Informazzjoni meqjusa bħala kunfidenzjali, kif previst fl-Artikolu 7, għandha tiġi studjata in camera.

3. Il-kumitat ta' inkjesta għandu jinforma lil kwalunkwe persuna msemmija tul l-inkjesta

li għaliha dan jista' jkun ta' hsara; jekk il-persuna titlob li tinstema', il-kumitat għandu jismagħha.

Artikolu 7

Kunfidenzjalità

1. L-informazzjoni miksuba mill-kumitat ta' inkjesta għandha tintuża biss għat-twettiq tad-doveri tiegħu. Ma tistax tiġi żvelata jekk tkun tinkludi fiha materjal ta' natura kunfidenzjali. Informazzjoni kunfidenzjali għandha tiġi trattata u mharsa mill-Parlament Ewropew f'konformità mal-istandards minimi komuni tas-sigurtà applikati mill-istituzzjonijiet tal-Unjoni.
2. Il-Paragrafu 1 japplika għal informazzjoni li l-iżvelar tagħha jdgħajjef jew il-ħarsien tal-privatezza u tal-integrità ta' individwu, b'mod partikolari rigward leġislazzjoni tal-Unjoni dwar il-protezzjoni ta' data personali, jew interessi kummerċjali ta' persuna fiżika jew ġuridika, inkluża proprjetà intellettwali.

Artikolu 8

Kooperazzjoni

L-istituzzjonijiet u l-entitajiet tal-Unjoni għandhom jiżguraw li l-membri u l-persunal tagħhom jagħtu l-għajjnuna mehtieġa sabiex il-kumitat ta' inkjesta jkun jista' jwettaq il-ħidma tiegħu;

L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-awtoritajiet nazzjonali tagħhom, b'mod konformi mad-dispożizzjonijiet tal-liġi nazzjonali, jagħtu l-appoġġ mehtieġ sabiex il-kumitat ta' inkjesta jkun jista' jwettaq ħidmietu.

Artikolu 9

Komunikazzjoni

Kwalunkwe komunikazzjoni indirizzata lill-awtoritajiet nazzjonali jew lill-qrati tal-Istati Membri għall-iskopijiet tal-implimentazzjoni ta' dan ir-Regolament għandhom isiru permezz tar-Rappreżentanzi Permanenti tal-Unjoni Ewropea.

Artikolu 10

Ir-riżultati tal-inkjesti

1. Wara li l-inkjesta tkun ingħalqet, ir-rapport **finali** tal-kumitat ta' inkjesta għandu jingħata lill-Parlament Ewropew, li **għandu jadottah jew jirrifjutah minghajr emendi**.
2. ***Ir-rapport finali tal-kumitat jista' jinkludi konkluzjonijiet tal-minoranza bħala parti uffiċjali tat-test, sakemm tali konkluzjonijiet ikollhom l-appoġġ ta' mill-anqas kwart tal-membri tal-kumitat.***
3. Fuq il-bażi tar-rapport, il-Parlament Ewropew jista', b'mod partikolari, jirreferi l-kwistjoni lill-istituzzjonijiet jew entitajiet tal-Unjoni jew lill-awtorijiet gudidzjarji nazzjonali jew awtoritajiet oħra.

Il-Parlament Ewropew jista' jressaq lill-istituzzjonijiet jew entitajiet tal-Unjoni Ewropea jew tal-Istati Membri, kwalunkwe rakkomandazzjoni li jadotta fuq il-bażi tar-rapport tal-kumitat ta' inkjesta.

Taqsim 3

Investigazzjoni

Artikolu 11

It-twettiq tal-investigazzjoni

1. Il-kumitat ta' inkjesta jista' jitwettagh, fil-limiti tal-mandat tieghu, kwalunkwe investigazzjoni li jikkunsidra mehtiega sabiex iwettagh hidmietu. Ghal dan il-ghan, il-kumitat hu intitolat b'mod partikolari li:
 - jwettagh investigazzjonijiet fuq il-post;
 - jitlob dokumenti;
 - iressqu x-xhieda;
 - jisimgħu l-uffiċjali u impjegati ohra tal-Unjoni jew tal-Istati Membri;
 - jitlob rapporti tal-esperti.
2. Il-kumitat ta' inkjesta jista' jitlob lill-awtorijiet ġudizzjarji nazzjonali jew awtoritajiet ohra għal assistenza waqt l-investigazzjoni tagħhom. Dawk l-awtoritajiet għandhom jagħtu l-appoġġ mehtieg għall-kumitat ta' inkjesta.
3. ***Meta l-allegat ksur jew amministazzjoni hażina fl-implimentazzjoni tal-liġi tal-Unjoni jinvolti l-eventwalità ta' responsabbiltà ta' entità jew awtorità ta' Stat Membru, il-kumitat ta' inkjesta jista' jitlob lill-Parlament tal-Istat Membru kkonċernat jikkoopera fl-investigazzjoni.***

Għal dan l-iskop, il-Parlament Ewropew jista' jikkonkludi ftehimiet interparlamentari mal-parlamenti tal-Istati Membri.
4. Id-deċizzjonijiet tal-kumitat meħuda b'implimentazzjoni tat-Taqsima 3 u indirizzata lil persuna fiżika jew ġuridika apparti l-istituzzjonijiet u entitajiet tal-Unjoni u tal-Istati Membri għandhom jinfurmaw lill-persuni indirizzati dwar ir-rimedji disponibbli għalihom skont l-Artikolu 21 ta' dan ir-Regolament.

Id-deċizzjonijiet tal-kumitat li jipproduċi effetti legali fil-konfront ta' terzi għandhom jitqiesu li jikkostitwixxu atti tal-Parlament Ewropew.

Artikolu 12

Ordni għall-ġbir ta' evidenza

Għall-iskop tal-investigazzjoni tiegħu, il-kumitat għandu jieħu deċiżjoni (ordni għall-ġbir ta' evidenza) li għandha tistipula l-mezz ta' investigazzjoni maħsub u l-fatti li għandhom jigu stabbiliti.

Artikolu 13

Investigazzjonijiet fuq il-post

Il-kumitat ta' inkjesta jista' jwettaq investigazzjonijiet fuq il-post. Dawn għandhom isiru fejn ikun xieraq f'kooperazzjoni mal-awtoritajiet nazzjonali, f'konformità mad-dispożizzjonijiet tal-liġi nazzjonali.

Artikolu 14

Talbiet għal dokumenti

1. Fuq it-talba tal-kumitat ta' inkjesta indirizzata lill-istituzzjonijiet u l-entitajiet tal-Unjoni, kwalunkwe dokument rilevanti fil-pussess tagħhom għandu jkun magħmul disponibbli lill-kumitat.
2. Fuq talba tal-kumitat ta' inkjesta indirizzata lill-awtoritajiet tal-Istati Membri, kwalunkwe dokument rilevanti fil-pussess tagħhom għandu jkun magħmul disponibbli lill-kumitat b'konformità mad-dispożizzjonijiet tal-liġi nazzjonali, skont ir-regoli stipulati fil-punti (a) u (b) tal-Artikolu 346(1) tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea.
3. Il-kumitat ta' inkjesta jista' jistaqsi lil kwalunkwe persuna fiżika jew ġuridika konċernata tagħmel disponibbli kwalunkwe dokument li jista' jqis pertinenti għas-suċċess tal-inkjesta tiegħu. Persuni tali għandhom, bla ħsara għall-obbligi tagħhom li jirrizultaw mil-liġi tal-Unjoni u mil-liġi nazzjonali, jikkonformaw mat-talba tal-kumitat. Dawn jistgħu jinvokaw id-drittijiet li jgawdu fl-ambitu tal-**liġi** nazzjonali fil-

każ ta' qbid ta' oġġetti minn awtoritajiet nazzjonali tal-infurzar tal-liġi.

4. It-talbiet għal dokumenti għandhom jispesifikaw il-bażi legali u l-iskop tat-talbi u jispesifikaw liema dokumenti huma meħtieġa u jistipulaw il-limitu taż-żmien li fih għandhom jiġu pprovduti d-dokumenti. Għandhom ukoll jispesifikaw il-konsegwenzi possibbli għal min mingħajr raġuni jiċhad li jipprovdidi d-dokumenti mitluba.

Artikolu 15

Xhieda

1. Il-kumitat ta' inkjesta jista' jtella' kwalunkwe persuna residenti fl-Unjoni Ewropea bħala xhud jekk iqis li s-smiġh ta' dik il-persuna hu meħtieġ biex il-kumitat ikun jista' jwettaq ħidmietu.

Kull sejha għandha tinkludi l-isem, il-kunjom u l-indirizz tax-xhud konċernat u tispejfa b'mod preċiż is-sugġett u għal-liema raġuni jkun se jiġi eżaminat ix-xhud. Għandha tiġi mgħoddija mill-kumitat lill-awtorità nazzjonali kompetenti tal-istat Membri fejn ikun residenti x-xhud. L-awtorità nazzjonali kompetenti għandha tiżgura li s-sejha lix-xhud issir f'konformità mad-dispożizzjonijiet tal-liġi nazzjonali.

2. Xhieda li jkunu ġew mitluba jtilgħu jixhdu għandhom jobdu u jattendu l-eżami. Għandhom iwieġbu minn jeddhom, b'mod shiħ u b'onestà kwalunkwe mistoqsija magħmula lilhom mill-membri tal-kumitat. Huma jistgħu jinvokaw d-drittijiet li jgawdu kieku kellhom jiġu mitluba jixhdu minn kumitat ta' inkjesta parlamentari jew entità simili, jew inkella minn qorti b'ġurisdizzjoni fi proċeduri ċivili, fl-Istat Membru ta' residenza tagħhom. Għal dan l-għan, jistgħu jagħzlu li jużaw avukat.

Ix-xhieda għandhom jiġu informati minn qabel dwar id-drittijiet u l-obbligi tagħhom u l-konsegwenzi possibbli fil-każ li jirrifjutaw mingħajr raġuni li jobdu t-talba li jattendu għal eżami, fil-każ li jagħtu xhieda falza u fil-każ ta' tixhim tax-xhieda.

3. Jekk xhud li jintalab jixhed ma jidhirx quddiem il-kumitat ta' inkjesta, il-kumitat jista' jordna li jitressqu talbiet ulterjuri biex dan isir.
4. Il-kumitat jista' jiddeċiedi li jisma' x-xhieda taht dan il-ġurament: 'Nahlef li għidt il-verità, il-verità kollha u xejn iktar hlief il-verità'. Ix-xhieda jistgħu, jekk jixtiequ, iżidu formula reliġjuża kumplimentari ma' dan il-ġurament. Madankollu, hadd m'għandu jiġi obbligat jagħti xhieda bil-ġurament.

Għandha tittiehed nota formali ta' kull każ fejn xhud jirrifjuta li jixhed bil-ġurament.

Artikolu 16

Xhieda minn membri tal-istituzzjonijiet tal-Unjoni u minn membri tal-gvernijiet tal-Istati Membri.

Il-kumitat jista' jistieden lill-istituzzjonijiet tal-Unjoni – bl-eċċezzjoni tal-Qorti tal-Ġustizzja – jew lill-gvernijiet tal-Istati Membri biex jaħtru wiehed jew iktar minn fost il-membri tagħhom biex jieħ(d)u sehem fil-proċeduri jekk ix-xhieda tagħhom titqies ta' importanza kruċjali u neċessarja għal valutazzjoni profonda tal-fatti li qed jiġu investigati.

Fuq talba skont l-ewwel paragrafu, il-Kummissjoni għandha tahtar Kummissarju responsabbli wiehed jew iktar mill-kwistjoni li tkun qed tiġi investigata, biex jidher quddiem il-kumitat ta' inkjesta.

Artikolu 17

Uffiċjali u impjegati oħra tal-Unjoni u tal-Istati Membri

1. Il-kumitat ta' inkjesta jista' jistieden lill-istituzzjonijiet jew entitajiet tal-Unjoni jew l-Istati Membri jaħtru wiehed jew aktar uffiċjali jew impjegati tagħhom jieħdu sehem fil-proċeduri tiegħu.

L- istituzzjonijiet jew entitajiet tal-Unjoni jew l-Istati Membri għandhom jaħtru l-

uffiċjali jew impjegati li huma jawtorizzaw biex jidhru quddiem il-kumitat ta' inkjesta.

2. Il-kumitat ta' inkjesta jista' jsejjaħ uffiċjal speċifiku jew impjegat ieħor tal-Unjoni biex jixhed fi kwistjoni assoċjata mad-doveri professjonali tiegħu jew tagħha jekk iqis li s-smiġ ta' dik il-persuna hu meħtieġ għat-twettiq tal-ħidma tiegħu. L-uffiċjal jew impjegat ieħor konċernat għandu jitqies li hu awtorizzat skont l-Artikoli 17 sa 19 tar-Regolamenti tal-Persunal tal-Unjoni Ewropea u l-Artikolu 11 tal-Kundizzjonijiet ta' impjieg ta' impjegati oħra tal-Unjoni Ewropea li jobdi s-sejha tal-kumitat, li jattendi l-eżami bħala xhud u li jissottometti stqarrijiet u jagħti evidenza in persona.
3. Il-kumitat ta' inkjesta jista' jsejjaħ uffiċjal speċifiku jew impjegat ieħor ta' Stat Membru biex jixhed fi kwistjoni assoċjata mad-doveri professjonali tiegħu jew tagħha jekk iqis li s-smiġ ta' dik il-persuna hu meħtieġ għat-twettiq tal-ħidma tiegħu. L-Istat Membru konċernat għandu jawtorizza lill-uffiċjali tiegħu u impjegati oħra, f'konformità mad-dispożizzjonijiet tal-liġi nazzjonali tiegħu, jobdu s-sejha tal-kumitat, jattendu l-eżami bħala xhieda u jissottomettu stqarrijiet u jagħti evidenza in persona.

Artikolu 18

Talbiet għal assistenza ġudizzjarja

1. Il-kumitat ta' inkjesta jista' jitlob għajnuna ġudizzjarja għall-eżami ta' xhieda debitament imsejha.
2. Dawn it-talbiet għandhom jinħarġu, skont l-Artikolu 15(1), fil-forma ta' deċiżjoni tal-kumitat u mgħoddija mill-kumitat lill-awtorità ġudizzjarja kompetenti tal-Istat Membru fejn ikun residenti x-xhud. Fejn ikun meħtieġ, id-deċiżjoni għandha tkun akkumpanjata bi traduzzjoni fil-lingwa uffiċjali jew waħda mill-lingwi uffiċjali tal-Istat Membru li lilu tkun indirizzata.
3. L-awtorità ġudizzjarja kompetenti, wara li tkun ivverifikat l-awtentiċità u l-legalità tagħha, għandha tagħti effett lit-talba skont il-liġi nazzjonali tagħha. Madankollu, hi

tista' ssegwi talba tal-kumitat ta' inkjesta li jintuża metodu jew proċedura speċjali, sakemm dan ma jkunx inkompatibbli mal-liġi nazzjonali tal-Istat Membri konċernat jew imprattikabbli minhabba l-prattika u proċedura interni tiegħu jew minhabba diffikultajiet prattiċi.

4. Talbiet għal għajnuna ġudizzjarja għandhom jiġu esegwiti b'heffa.
5. Wara l-eżekuzzjoni, l-awtorità ġudizzjarja kompetenti għandha tgħaddi lill-kumitat ta' inkjesta d-deċiżjoni li tinkorpora t-talba, kwalunkwe dokumenti li jirriżultaw mill-eżekuzzjoni u dikjarazzjoni dettaljata tal-ispejjeż.

Artikolu 19

Esperti

1. Il-kumitat ta' inkjesta jista' jiddeċiedi li r-rapporti jinkisbu minn espert wiehed jew diversi. Id-deċiżjoni tiegħu f'dan ir-rigward għandha tiddefinixxi l-hidma tal-esperti u tistipula l-limitu taż-żmien li fih għandu jsir ir-rapport.
2. L-esperti jistgħu jagħtu opinjoni biss fuq punt li jkun ġew espressament riferuti lilhom.
3. Fuq il-proposta ta' espert, il-kumitat jista' jordna l-eżami tax-xhieda.
4. Wara li jkun sar rapport, espert jista' jiġi mismugħ mill-kumitat ta' inkjesta.

L-Artikolu 18 għandu japplika mutatis mutandis.

Artikolu 20

Sanzjonijiet

1. Għandha tittiehed nota formali ta' kwalunkwe rifjut jew nuqqas ta' konformità mal-obbligi stipulati permezz ta' dan ir-Regolament.

Il-President tal-Parlament Ewropew jista' jhabbar, ***kompletament jew parzjalment, il-punti li fuqhom ittiehdet nota formali*** u jagħmel l-arrangamenti biex din ***il-komunikazzjoni*** tiġi ppubblikata f' *Il-Gurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea*.

2. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-ksur li ġej ta' dan ir-Regolament ikun suġġett għal sanzjonijiet xierqa fl-ambitu tal-liġi nazzjonali:

rifjut mingħajr raġuni li jiġi provdut kwalunkwe dokument mitlub;

– rifjut mingħajr raġuni li tiġi obduta sejha u ta' assenza għal eżami bħala xhud;

– l-ġhoti ta' xhieda falza; kif ukoll

– it-tixhim tax-xhieda.

Dawn is-sanzjonijiet għandhom ikunu effettivi, proporzjonati u dissważivi u għandhom jirriflettu s-sanzjonijiet għal ksur korrispondenti fir-rigward tal-ħidma tal-kumitati ta' inkjesta fil-parlamenti nazzjonali.

3. Meta persuna tkun raġonevolment suspettata li wettqet xi ksur speċifikat f'paragrafu 2, l-Istat Membru fejn il-persuna tkun residenti għandu jibda proċeduri xierqa kontrih/a fl-ambitu tal-liġi nazzjonali.

Artikolu 21

Rimedji legali

1. Kwalunkwe persuna fiżika jew ġuridika apparti l-istituzzjonijiet u entitajiet tal-Unjoni

u tal-Istati Membri tista' tissottometti ilment motivat bil-miktub kontra deċiżjoni tal-kumitat ta' inkjesta, meħuda fl-applikazzjoni tat-Taqsima 3, li tkun indirizzata lejn dik il-persuna jew li tkun tikkonċernaha b'mod dirett u individwali. L-ilment għandu jispeċifika l-ksur allegat ***tal-liġi*** tal-Unjoni jew ***tal-liġi nazzjonali applikabbli għall-kwerelant***.

2. L-ilment għandu jiġi sottomess lill-Parlament Ewropew fi żmien 10 ijiem tax-xogħol minn meta l-kwerelant ikun gie notifikat bid-deċiżjoni, jew, fin-nuqqas ta' notifika tali, mill-għurnata meta l-kwerelant ikun sar jaf biha, skont il-każ.

Ilment ta' dan it-tip jista' jwassal għal sospensjoni.

3. Il-Parlament Ewropew għandu jieħu deċiżjoni motivata dwar l-ilment fl-ewwel sessjoni parzjali ta' wara li jintemm perjodu ta' 10 ijiem tax-xogħol minn meta jirċievi l-ilment. ***Id-deċiżjoni tista' tinkludi klawżola li tipprevedi li l-ilment ma għandux iwassal għal sospensjoni.***

Il-Parlament Ewropew għandu jinnotifika lill-kwerelant b'dik id-deċiżjoni fi żmien 10 ijiem tax-xogħol u għandu jinforma lill-kwerelant bir-rimedji li jeżistu, jiġifieri li jibda proċeduri legali kontra l-Parlament Ewropew u/jew jagħmel ilment lill-Ombudsman Ewropew, skont il-kundizzjonijiet stipulati fl-Artikoli 263 u 228 rispettivament tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea.

4. Jekk il-Parlament Ewropew jonqos milli jagħti notifika ta' deċiżjoni raġunata fil-limiti taż-żmien preskritti, il-kwerelant ikun intitolat jibda proċeduri legali kontra l-Parlament Ewropew skont il-kundizzjonijiet stipulati fl-Artikoli 263 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea.

Artikolu 22

L-ispejjeż

L-ispejjeż tal-ivvjaġġar u l-akkomodazzjoni tal-membri u l-uffiċjali tal-istituzzjonijiet u l-entitajiet tal-Unjoni għandhom jiġu mgħarrba minn dawn l-istituzzjonijiet u entitajiet. L-ispejjeż tal-ivvjaġġar u l-akkomodazzjoni ta' persuni oħra li jidhru quddiem il-kumitat ta' inkjesta għandhom jiġihallu lura mill-Parlament Ewropew f'konferma mal-limiti ffissati li jirregolaw is-smigh tal-esperti.

Taqsim 4

Dispożizzjonijiet finali

Artikolu 23

Revoka

Id-Deċiżjoni 95/167/KE, Euratom, KEFA hija hawnhekk revokata.

Artikolu 24

Dhul fis-seħh

Dan ir-Regolament għandu jidhol fis-seħh fl-ghoxrin jum wara dak tal-pubblikazzjoni tiegħu f'Il-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea.

Huwa għandu japplika ...* .

Dan ir-Regolament għandu jorbot fl-intier tiegħu u japplika direttament f'kull Stat Membru.

Magħmul fi ,

Għall-Parlament Ewropew

* ĠU: Dahhal id-data: tmax-il xahar wara d-dhul fis-seħh ta' dan ir-Regolament.

Il-President

NOTA SPJEGATTIVA

"Il-verità hija vlegġa u l-bieb li tgħaddi minnu... huwa dejjaq."

BOB DYLAN

Dahla

Id-dritt ta' inkjesta huwa fattur important tal-poteri superviżorji tal-Parlament. Fil-fatt, fl-aħħar mill-aħħar jipprovdi l-opportunità ta' superviżjoni tal-passat: b'liema mod ġie implimentat il-korp tal-liġi eżistenti? Kien hemm xi ksur tal-liġi, jew elementi ta' amministrazzjoni hażina jew korruzzjoni fl-amministrazzjoni tal-liġi? Fi kliem ieħor: id-dritt ta' inkjesta għandu l-għan li jiskopri l-verità dwar il-passat.

Dan id-dritt hu eżerċitat b'ħafna modi differenti mill-parlamenti demokratiċi madwar id-dinja. Fil-parti l-kbira tal-Istati Membri tal-UE, it-twaqqif ta' kumitati ta' inkjesta hu maħsub u regolat permezz tal-kostituzzjoni, il-liġi jew permezz ta' digriet. Jekk wiehed iqabbel it-tipi differenti ta' kumitati ta' inkjesta li jeżistu fi hdan l-Istati Membri differenti, insibu differenzi pjuttost sinjifikanti relatati mal-mekkaniżmi tat-twaqqif tagħhom, il-funzjoni u l-poteri tagħhom¹. Barra minn hekk, wiehed jista' jinnota differenzi relatati mal-frekwenza li biha jitwaqqfu l-kumitati ta' inkjesta.

Id-dritt tal-PE li jistabbilixxi kumitati ta' inkjesta temporanji biex jinvestigaw "allegat ksur jew amministrazzjoni hażina fl-implimentazzjoni tal-liġi Komunitarja" ġie elevat għal dritt primarju permezz tat-Trattat ta' Maastricht. It-Trattat ma jipprovdi informazzjoni dwar poteri speċifiċi mogħtija lill-kumitati ta' inkjesta tal-PE, u minflok iħalli d-definizzjoni ta' kwalunkwe dispożizzjoni dettaljata f'idejn ftehim interistituzzjonali ġejjieni.

Il-Parlament immedjatament beda jhejji ftehim ta' dan it-tip, u wara negozjati twal u t-tfassil ta' żewġ rapporti² ġiet adottata, fl-1995, deċiżjoni interistituzzjonali dwar id-dispożizzjonijiet dettaljati li jgġvernaw l-eżerċizzju tad-dritt ta' inkjesta tal-Parlament Ewropew 1995³.

Il-Parlament għamel użu pjuttost prudenti tad-dritt ta' inkjesta tiegħu. Sa mill-1995 holoq biss tliet kumitati ta' inkjesta:

- TRANSIT - Kumitat ta' Inkjesta dwar is-Sistema Komunitarja ta' Tranzitu,
- ESB1 - Kumitat ta' Inkjesta dwar l-ESB (enċefalopatija spongiformi bovina),

¹ Ara l-analiżi tad-Dipartiment tal-politika C: Il-kumitati ta' inkjesta parlamentari fis-sistemi nazzjonali: sondagg kumparattiv tal-Istati Membri tal-UE.

² A3-0302/92 u A4-0003/95.

³ Id-Deċiżjoni 95/167/KEE, Euratom, KEFA.

- EQUI - Kumitat ta' Inkjesta dwar il-križi finanzjarja "Equitable Life Assurance Society".

Wagt is-sessjonijiet tiegħu, il-kumitat EQUI malajr skopra l-limitazzjonijiet tal-poteri mogħtija lill-kumitati ta' inkjesta, li fl-aħħar mill-aħħar dehru li ma kinux jaqblu mal-istatura politika, mal-ħtiġijiet u mal-kompetenzi tal-PE. F'dan ir-rigward, il-kumitat EQUI innota fir-rapport tiegħu li:

Hlief fir-rigward tal-Kummissjoni Ewropea, il-kumitat ma tantx għandu poter: Ma jistax isejjaħ xhieda, m'hemm ebda konsegwenzi, prezz jew penali jew xhud potenzjali jirrifjuta li jikkoopera mal-inkjesta, u ma jeżistu ebda sanzjonijiet kontra min jixhed falz jew jirrifjuta li jattendi jew jagħti evidenza quddiem il-kumitat. Il-kumitat m'għandu ebda poteri investigattivi simili għal dawk tal-Qrati b'konnessjoni mal-amministrazzjonijiet nazzjonali jew meta korp amministrattiv jew privat jirrifjuta li jgħaddi d-dokumentazzjoni mitluba lill-kumitat. Lanqas ma għandu l-possibiltà li jitlob l-assistenza ta' Qorti nazzjonali tul l-investigazzjoni tiegħu¹.

Dawn il-problemi, enfasizzati mill-kumitat EQUI, kienu l-istess punti kontroversjali li ħargu qabel waqt in-negozjati interistituzzjonali tal-1995. Fuq din il-bażi, il-Parlament Ewropew ipproduċa fid-19 ta' Ġunju 2007 rakkomandazzjoni li tablet lill-Konferenza tal-Presidenti tattwa r-rakkomandazzjonijiet tar-rapport tal-kumitat EQUI, prinċipalment relatati mar-riforma ġejjiena tal-kumitati ta' inkjesta.

Għaliex għandna nibdew ir-riforma issa?

It-Trattat ta' Lisbona jimmodifika l-bilanċ istituzzjonali tal-Unjoni u jsaħħaħ l-istatura politika tal-Parlament. L-Artikolu 14 tat-Trattat UE jistipula b'mod ċar li l-Parlament jeżerċita kontroll politiku. It-Trattat biddel ukoll il-proċedura biex jiġu ddeterminati d-dispożizzjonijiet li jiggvernaw l-eżerċizzju tad-dritt ta' inkjesta. L-Artikolu 226 jgħid hekk: "*Id-dispożizzjonijiet dettaljati.....għandhom jiġu stabbiliti mill-Parlament Ewropew, li jaġixxi permezz ta' regolament fuq inizzjattiva tiegħu stess skond il-proċedura leġislattiva speċjali, wara l-approvazzjoni tal-Kunsill u tal-Kummissjoni*".

Filwaqt li fil-passat kienet deċiżjoni kongunta bejn it-tliet istituzzjonijiet ewlenin Ewropej, it-trattat ta' Lisbona b'mod espliċitu jagħti d-dritt ta' inizzjattiva lill-Parlament. Madankollu, il-Parlament xorta għadu jrid jikseb kunsens formali mingħand il-Kunsill u l-Kummissjoni.

Raġuni oħra għalfejn din ir-reviżjoni għandha tinbeda issa hi li l-aħħar emendi tal-Istatut tal-Ombudsman² jagħtu lill-Ombudsman poteri usa' meta mqabbla mal-kumitati ta' inkjesta tal-Parlament.

Bl-għan li ttejjeb il-funzjoni u l-effikaċja ta' kumitati ta' inkjesta ġejjiena, ir-rakkomandazzjoni tal-PE tad-19 ta' Ġunju 2007, imsejsa fuq ir-rapport tal-kumitat EQUI, kienet diġà hasbet għall-possibiltà ta' riforma tar-regoli li jiggvernaw dan it-tip ta' kumitati. Skont l-istudju li sar mill-kumitat dwar is-sitwazzjoni tat-12-il Stat Membru u l-Isvizzera, il-parlamenti nazzjonali huma mġhammra hafna aħjar mill-PE biex iwettqu l-inkjesti. Sussegwentement, id-Dipartiment tal-Politika aġġorna s-sondaġġ u estendih għal dawk l-Istati

¹ A6-0203/2007.

² GU L 189, 17.7.2008, p. 25.

Membri li ma kinux inklużi fis-sondaġġ ta' qabel. Ir-rizultati juru li l-parti l-kbira tal-Istati Membri għandhom sistema kostituzzjonali li tippredvi kumitati ta' inkjesta. F'hafna mill-Istati Membri dawn il-kumitati għandhom poteri amministrattivi simili għal dawk tal-qrati, anke jekk sa livell aktar baxx. Fil-parti l-kbira tal-Istati Membri li għandhom bażi legali għall-kumitati ta' inkjesta teżisti wkoll il-possibilità li huma jsejhu xhieda biex jagħtu evidenza. Fil-każ ta' nuqqas ta' konformità, is-sanzjonijiet ivarjaw bejn pajjiż u ieħor.

Imqabbla ma' dawn id-dispożizzjonijiet, is-sett ta' regoli attwali jikkonċernaw kumitati ta' inkjesta fil-Parlament Ewropew li huma hafna aktar restrittivi, b'mod partikolari rigward is-sejha ta' xhieda u sanzjonijiet għal dawk li jirrifjutaw li jikkooperaw.

Minhabba li t-Trattat jagħti id-dritt tal-inizjattiva lill-Parlament, il-proċedura użata hi dik stipulata mill-Artikolu 41 tar-Regoli ta' Proċedura "Id-drittijiet ta' inizjattiva mogħtija lill-Parlament mit-Trattati".

Minn meta nbidlet il-proċedura, il-Parlament jista' mhux biss jemenda d-deċizzjoni l-antika, iżda wkoll jipproponi regolament ġdid kif qed jiġi mfakkar hawn fuq¹.

X'inhum t-titjib propost?

Il-kumitati ta' inkjesta jeħtieġ ikollhom il-mezzi neċessarji biex iwettqu l-hidma tagħhom li jeżaminaw allegat ksur jew amministrazzjoni hażina tal-ligi tal-Unjoni. Dan jaqbel mal-ġurisprudenza tal-Qorti tal-Ġustizzja: Fejn artikolu tat-Trattat jagħti hidma speċifika lil istituzzjoni jew korp tal-Unjoni, irid jiġi aċċettat, biex dik id-dispożizzjoni tkun effettiva, li l-artiklu jagħti lil dak il-korp, "neċessarjament u *per se* il-poteri li huma indispensabbli biex dan iwettaq dik il-hidma"².

Biex jitfassal mill-ġdid abbozz ta' proposta għal regolament ġdid— għall-ewwel darba fl-istorja ta' din il-Kamra — ir-rapporteur tnebbah minn diversi sorsi. L-Istatut u r-Regoli ta' Proċedura tal-Qorti tal-Ġustizzja tal-UE, b'mod speċjali l-Artikoli 24-30 u l-Artikoli 47-53, u 75 rispettivament, kien wieħed mill-iktar sorsi importanti ta' inspirazzjoni. Ir-Regolament (KE) Nru 1073/1999 dwar investigazzjonijiet immexxija mill-Uffiċċju Ewropew ta' Kontra l-Frodi (OLAF) u d-Deċizzjoni 94/262/KEFA, KE, Euratom dwar it-tweġġ tal-obbligi tal-Ombudsman jagħtu eżempji ta' valur dwar kif għandhom jiġu stabbiliti l-poteri ta' inkjesta fuq livell supranazzjonali. Id-dokument tad-Dipartiment tal-Politika (*Il-Kumitati ta' Inkjesta: Sondaġġ*) taw ħarsa ġenerali tal-poteri u l-proċeduri tal-kumitati ta' inkjesta f'diversi pajjiżi. Naturalment, testi preċedenti relatati mal-kumitati ta' inkjesta tal-PE ikkunsidrajthom ukoll³.

¹ Dettall tekniku li ta' min jissema: L-Artikolu 107b ta t-Trattat li jistabbilixxi l-Komunità Ewropea tal-Energija Atomika ġie revokat permezz tal-Protokoll Nru 2 anness mat-Trattat ta' Lisbona li jemenda t-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea u t-Trattat li jistabbilixxi l-Komunità Ewropea; madankollu, permezz tal-Artikolu 106a tat-Trattat KEEA, l-Artikolu 226 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-UE japplika għall-Komunità Ewropea tal-Energija Atomika.

² Ara s-sentenza tad-9 ta' Lulju 1987 fil-Każ 281/85.

³ Ir-rapport dwar il-Kriżi Finanzjarja "Equitable life Assurance Society" (A6-0203/2007); ir-rapport tal-21 ta' Lulju 1995 dwar emenda għall-Artikolu 136 tar-Regoli ta' Proċedura (A4-0187/95); ir-rapport tat-12 ta' Jannar 1995 dwar id-dispożizzjonijiet dettaljati li jiggvernaw id-dritt ta' inkjesta tal-PE (A4-0003/95); id-dokument ta' hidma tat-3 ta' Jannar 1995 dwar id-dritt ta' inkjesta tal-PE (Rapporteur: Alexander Langer); ir-rapport tal-14 ta'

Dokumenti, noti u kontributi eċċellenti mis-Servizz Legali gheni wkoll ir-riflessjoni dwar din it-tema. Fl-aħħar nett, xi dispożizzjonijiet mhux kontestati u siewja li jinsabu fid-deċiżjoni l-antika bla dubju se jsibu ruħhom fl-istrument legali l-gdid.

Din il-proposta għal regolament toffri struttura aktar ċara u aktar loġika meta mqabbla ma' dik li toffri d-deċiżjoni l-antika. L-aktar titjib importanti jinstab fit-Taqsima 3 (Investigazzjoni).

Il-punt tat-tluq tar-riflessjoni tagħna kien it-twemmin li l-konkluzjonijiet kollha ta' inkjesta għandhom ikunu msejsa biss fuq elementi li jkollhom valur evidenzjali. Għal dan il-ghan, kumitat ta' inkjesta għandu jkun jista' jwettaq, fi hdan il-limiti tal-mandat tiegħu, kwalunkwe investigazzjoni li tkun meqjusa mehtieġa għat-twettiq tal-hidma tiegħu, jiġifieri li tinstab il-verità dwar ċerti elementi tal-passat bl-ghajnuna ta' evidenza fattwali.

Għaldaqstant, skont l-abbozz ta' regolament propost, il-kumitat jista' jwettaq kwalunkwe tip ta' investigazzjoni, b'dispożizzjonijiet dettaljati għall-iktar investigazzjonijiet importanti, jiġifieri biex iwettaq investigazzjonijiet fuq il-post, jitlob id-dokumenti, jisma' l-uffiċjali u l-impjegati oħra tal-Unjoni u tal-Istati Membri, isejjah ix-xhieda u jitlob rapport tal-esperti.

Il-kumitati ta' inkjesta għandu jkollhom aċċess għad-dokumenti — amministrattiva jew le — u għal kwalunkwe informazzjoni li tista' tiffaċilita x-xogħol tagħhom. Għandhom ikunu jistgħu jiksibu informazzjoni ta' dan it-tip kemm minghand l-Unjoni kif ukoll korpi nazzjonali u persuni fiżiċi u ġuridiċi. Madankollu, dan il-poter għandu jintuża biss f'dawk il-każijiet fejn hemm rabta bejn l-informazzjoni jew dokument mitluba u l-hidma tal-kumitat ta' inkjesta konċernat.

Fuq l-istess bażi, il-kumitati ta' inkjesta għandu jkun jista' jsejjah quddiemu kwalunkwe persuna (uffiċjali tal-Unjoni jew uffiċjali nazzjonali, esperti tekniċi, kelliema għal persuni ġuridiċi, eċċ.) li l-evidenza jew hila esperta tagħhom hi meqjusa bħala mehtieġa għal investigazzjoni aħjar tal-każ konċernat.

Biex jintlahqu l-ghanijiet t'hawn fuq, l-abbozz ta' regolament jistabbilixxi obbligu dirett li jkunu magħmula disponibbli id-dokumenti mitluba mill-kumitat u li min jissejjah jitla' u jagħti l-evidenza bħala xhud. Madankollu, proċedura inkluża fid-deċiżjoni originali tista' tintuża: uffiċjali u impjegati oħra tal-UE u tal-Istati Membri jistgħu jiġu magħzula mill-ġerarkija tagħhom biex jieħdu sehem fil-proċeduri. F'dan il-każ nistgħu realistikament nimmaginaw li prattikament jaġixxu skont l-istruzzjonijiet. Madankollu, jekk ma jkunx sodisfatt bid-dokumenti jew dikjarazzjonijiet sottomessi skont din il-proċedura, il-kumitat jista' juża l-poteri l-godda tiegħu, li huma aktar b'saħħithom, — jiġifieri li jsejjah lil dawk il-persuna direttament bħala xhud. B'hekk il-modalità l-qadima (li hi bbażata fuq ir-rieda tajba u l-kooperazzjoni leali tal-istituzzjonijiet u l-Istati Membri tal-UE) ma tnehhietx, iżda theddida min-naha tal-kumitat li juża l-poteri l-godda u mtejbja tiegħu tista' tfsisser "il-bidu ta' imġiba għaqlija" għall-istituzzjonijiet jew Stati Membri tal-UE li jkunu qed jiġu investigati.

Ottubru 1992 dwar il-kumitati ta' inkjesta (A3-0302/92); id-dokument ta' hidma tat-2 ta' Ġunju 1992 dwar il-kumitati ta' inkjesta parlamentari (Rapporteur: François Musso).

Titjib importanti hafna fil-modalità legali l-ġdida hu li x-xhieda debitament imsejha se jkollhom l-obbligu li minn jeddhom, b'mod shiħ u b'onestà jwieġbu l-mistoqsijiet ippreżentati lilhom mill-membri tal-kumitat. Dan japplika wkoll għal uffiċjali jew impjegati oħra tal-Unjoni. Dawn huma awtorizzati, permezz tar-regolament, jobdu s-sejha ta' kumitat ta' inkjesta u jagħtu x-xhieda tagħhom.

Dan il-qafas legali donnu li hu xieraq biżżejjed biex jiżgura li l-kontroll politiku eżerċitat mill-PE — l-unika istituzzjoni tal-Unjoni li tiġi eletta direttament — fl-aħħar mill-aħħar ikun serju, effiċjenti u konformi mal-istennija taċ-ċittadini Ewropej f'dak li għandu x'jaqsam mar-responsabbilizzazzjoni (accountability) demokratika u l-governanza tajba.

Fuq l-istess nota, in-nuqqas ta' konformità ma' dawn l-obbligi għandha tinvolvi penaltajiet xierqa. Sabiex jiġu rrispettati l-prinċipji ta' *nullum crimen sine lege* u *nulla poena sine lege*, kif stipulat fl-Artikolu 49 tal-Karta tad-Drittijiet Fundamentali, ir-regolament għandu jobbliga lill-Istati Membri jiżguraw li ksur iddefinit b'mod preċiż, jiġifieri rifjut mingħajr raġuni li jiġu provduti dokumenti mitluba, rifjut mingħajr raġuni li tiġi obduta sejha għal għoti ta' xhieda u li wiehed jattendi għal eżami bħala xhud, xhieda falza, u t-tixħim tax-xhieda — se jkunu sugġetti għal sanzjonijiet xierqa skont il-liġijiet nazzjonali tagħhom.

Il-PE mhux qorti; fil-fatt, m'għandu l-ebda setgħa minnu nnifsu li jimponi penaltajiet fuq ċittadini individwali. Madankollu, meta l-Istati Membri kollha jkunu adottaw it-Trattat ta' Lisbona, dawn ikunu wkoll qablu li jagħtu lill-PE id-dritt li jinvestiga ksur u malamministrazzjoni fl-implimentazzjoni tal-liġi tal-Unjoni. Dan għandu jorbothom legalment li jobbligaw lis-sistema amministrattiva tagħhom tagħti assistenza lil kwalunkwe kumitat ta' inkjesta eventwali tal-PE. Min-naħa l-oħra, l-istituzzjonijiet tal-Unjoni m'għandhomx jippermettu lill-uffiċjali imsejha debitament li jkunu kisru r-regolament jistabbew wara l-immunità tagħhom provduta permezz tal-Protokoll Nru 7 għall-interess esklussiv tal-Unjoni; Għaldaqstant ġie ċċarat li t-tneħħija tal-immunità f'dan it-tip ta' każijiet ma tkunx meqjusa kuntrarja għall-interessi tal-Unjoni.

Fl-aħħar nett, l-għan li jitwaqqaf kumitat ta' inkjesta hu li jkun provdut rimedju għal sitwazzjoni illegali jew ingusta. L-inkjesti għandhom għaldaqstant ikollhom firxa wiesgħa ta' riżultati possibbli, biex tinstab l-aktar soluzzjoni xierqa. Hawnhekk tajjeb niftakru li s-setgħa ta' deċiżjoni finali — indipendentement mis-setgħat mogħtija lill-kumitati ta' inkjesta biex iwettqu dmirijethom — fl-aħħar nett hi tal-Parlament. Il-konkluzjonijiet tal-kumitati ta' inkjesta jistgħu għaldaqstant jiġu sottomessi fil-forma ta' rapport finali lill-Parlament. Imbagħad ikun il-Parlament li jiddeċiedi jekk isegwix jew le waħda jew iktar mir-rakkomandazzjonijiet inkluzi fir-rapport finali, bhal pereżempju li jiddeċiedi li jippubblika r-rapport, iressaq inizjattiva leġislattiva, jirreferi l-kwistjoni lill-awtoritajiet kompetenti tal-Unjoni jew dawk nazzjonali, jirreferi l-kwistjoni lill-Ombudsman jew jiehu kwalunkwe kwistjoni oħra xierqa, skont iċ-ċirkostanzi speċifiċi.

RIŻULTAT TAL-VOTAZZJONI FINALI FIL-KUMITAT

Data tal-adozzjoni	11.10.2011
Riżultat tal-votazzjoni finali	+ : 17 - : 1 0 : 0
Membri preżenti għall-votazzjoni finali	Carlo Casini, Andrew Duff, Ashley Fox, Matthias Groote, Roberto Gualtieri, Enrique Guerrero Salom, Zita Gurmai, Gerald Häfner, Constance Le Grip, David Martin, Morten Messerschmidt, Paulo Rangel, Algirdas Saudargas, György Schöpflin, Rafał Trzaskowski, Luis Yáñez-Barnuevo García
Sostitut(i) preżenti għall-votazzjoni finali	Helmut Scholz, Rainer Wieland